

KOMMUNALT ANSVAR FÖR TEXTILAVFALL

David Dalek

Renova Styrelse 2025-02-07

INLEDNING

- Kommunalt ansvar för insamling, behandling + informationsansvar
- 1 januari 2025
- Textilavfall : kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textile
- Producentansvar för textil

KOMMUNALT ANSVAR

- Det finns inga krav på att insamlingen ska ske fastighetsnära och
- Avfall Sverige gör bedömningen att textilavfall inte lämpar sig för fastighetsnära insamling.
- Lägsta nivå- samla in på minst en av kommunens återvinningscentraler (men utesluter inte andra möjligheter)

PRODUCENTANSVAR

- EU-kommissionen föreslår ett producentansvar för textilier genom att ändra avfallsdirektivet
- Producenterna föreslås bli fullt kostnadsansvariga för hela livscykeln för textilprodukter och en hållbar hantering av textilier.
- Producentansvaret omfattar hemtextil, klädesplagg, textilaccessorier och skodon (samt ytterligare fraktioner listade i en bilaga).

DEFINITION AV TEXTILAVFALL?

- kommunalt textilavfall vs. Producentansvar
 - Hur tolkar respektive kommun?
 - NVV: helt och rent= inte ett avfall

DAGENS SYSTEM FÖR TEXTILINSAMLING INOM RENOVAS ÄGARKOMMUNER

Kommun	ÅVC	ÅVS	Insamling FNI	Aktör
Göteborg			Flerbostadshus och ÅVC-Pråm	Human Bridges, Myrorna, Björkå Frihet
Lerum			Insamlingsrunda med stopp	Myrorna, Lokal second hand
Partille			Insamlingsrunda med stopp	Björkå Frihet, Reningsborg
Härryda				Human Bridges
Ale			Mobil ÅVC	Björkå Frihet
Kungälv			Mobil ÅVC	Myrorna, Björkå Frihet, IK-Kongahälla
Stenungsund			Mobil ÅVC	Myrorna
Tjörn				PMU
Öckerö				PMU
Mölnadal			Flerbostadshus	Myrorna

= Har insamling idag

= Saknar insamling idag

BAKGRUND

- *Varför ska vi bry oss om textilavfall?*

10 % av
världens
utsläpp

14kg/
person & år

7,6 kg/ pers/
år som
hamnar i
restavfallet

58 %
köper inte
begagnat

3,8 kg/pers/
år lämnas till
idéburen
verksamhet

Mindre än 1 %
som
materialåtervinns

SORTERING OCH BEHANDLING

Circulose

Once more

Siptex

Wargön

Björkåfrihet

Andra avfallsaktörer

RENOVA

Renova kan bistå kommunerna med:

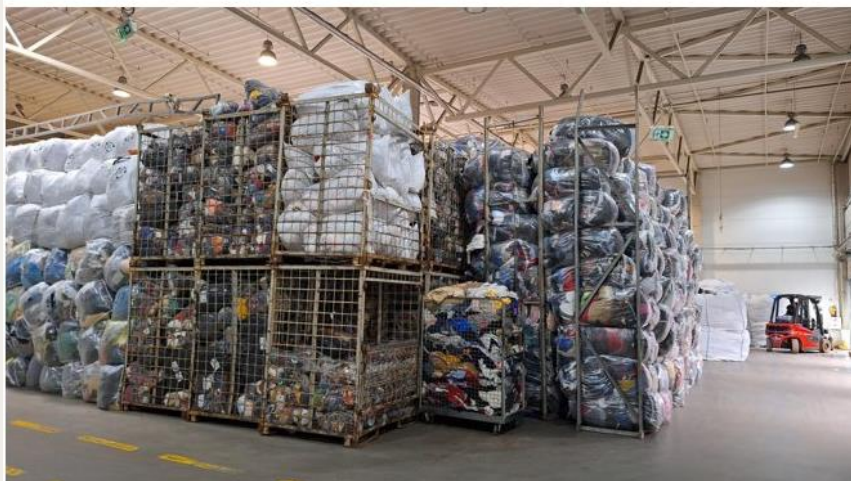
1. Insamling/Transport av textilavfall
2. Samordna behandling av textilavfallet
3. Utforska möjligheterna för en sorteringsanläggning
4. Utforska möjligheterna för en behandlingsanläggning (dock ses detta som begränsat i nuläget)

INFORMERA OM IVL STUDIE ÅTERANVÄNDNING BÄTTRE ÄN MATERIALÅTERVINNING

Textil: Återanvändning viktigast, oavsett var

IVL Svenska Miljöinstitutet har i en ny studie utvärderat miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet i olika sätt att hantera textil som samlas in i Sverige.

Humanas sorteringsanläggning i Vilnius, Litauen. Foto: Maja Nellström/IVL

Man har studerat återbruk och återvinning, såväl i som utanför Europa, samt förbränning.

Utmaningar kopplat till bristande

avfallshantering av textil som exporteras till

utvecklingsländer har väckt frågan om det alltid är mer fördelaktigt ur ett resurs- och miljöperspektiv att återanvända textil jämfört med att återvinna, eller till och med förbränna

– Den nya lagen om separat insamling av textil som trädde i kraft den första januari i år har aktualiserat frågan om hur insamlad textil ska hanteras på ett hållbart sätt, säger Maja Nellström, textilexpert och projektledare på IVL, i en kommentar.

Av Peter Olofsson
den 21 januari 2025 08:24

I studien har den miljömässiga hållbarheten studerats för återbruk jämfört med återvinning och förbränning och även en analys av den sociala och ekonomiska hållbarheten har gjorts med fokus på textilåterbruk i Litauen respektive Kenya.

Resultatet visar tydligt att återbruk ger lägst klimatpåverkan, oavsett om det sker i eller utanför Europa.

– Anledningen till det är att den största miljöbelastningen uppstår vid själva klädtillverkningen. Det avgörande är alltså att kläderna får ett längre liv i stället för att nya behöver tillverkas, fortsätter Maja Nellström.

En central faktor är därför hur stor andel av den exporterade textilen som inte går att återanvända och som därför kasseras. Om denna andel är hög minskar miljövinsten av återbruk. När det gäller återvinning visar studien att den främsta fördelen jämfört med nyproduktion är lägre vattenförbrukning, exempelvis för bomullsodling. Däremot är skillnaden i klimatpåverkan inte särskilt stor jämfört med om textilen förbränns med energiåtervinning i Europa.

Återbruk av kläder bidrar inte enbart till att minska resursanvändning och miljöpåverkan. Studien visar även på viktiga ekonomiska och sociala effekter av begagnathandeln. Denna skapar inkomstmöjligheter och prisvärda klädalternativ för hushåll som har mindre budget.

I rapporten konstaterar forskarna att det behövs ytterligare studier kopplat till avfallshantering av textil som exporteras för återbruk utanför Europa. Bland annat saknas data om hanteringsmetoder, såsom informella deponier för den textil som exporteras till utvecklingsländer.

– Det är viktigt att tänka på att utmaningar med bristande avfallshantering inte är specifika för secondhandplagg. Nyproducerade kläder hade sannolikt hanterats på samma sätt när de slängs, avslutar Maja Nellström.